

Muamele Vergisi Kanununda değişiklikler yapılmasına ve 2731 sayılı kanun ve ekleri gereğince bazı maddelerden alınan istihlâk vergisinin muamele vergisiyle birleştirilmesine dair kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 21 . VI . 1946 - Sayı : 6339)

No.
4939

Kabul tarihi
13 . VI . 1946

BİRİNCİ MADDE — 3843 sayılı ve 28 . V . 1940 tarihli Muamele Vergisi Kanununun ikinci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Türkiye içinde imal edilen maddelerin snai müesseseler tarafından teslimi muamele vergisine tâbidir.

İKİNCİ MADDE — Aynı kanunun 9 neu maddesinin 9 neu fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

A) Sanayi ve maden işlerinde ve her türlü su taşıt vasıtalarında kullanılan ve neveleri Maliye ve Ekonomi Bakanlıklarının birlikte yapacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca belirtilecek ve ilân edilecek olan makineler ve âletler ve bunların yedek ve yenileme parçaları, (sanayi ve maden işleriyle su taşıt vasıtalarından başka yerlerde kullanılması mümkün olanlar hakkında bu muafliğın uygulanma şekli Bakanlar Kurulunca belirtilir).

B) Ulaştırma, yükleme ve boşaltma ve muharrik kuvvet istihsal ve nakil tesislerine gerekli olup neveleri Maliye ve Ekonomi Bakanlıklarının birlikte yapacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca belirtilecek ve ilân edilecek malzeme (İnşaat malzemesi hariç) ve muharrik, müteharrik vasıtalarla bunların yedek ve yenileme parçaları.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 9 neu maddesinin 12 nei fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

A) Tâkim ve teksif edilmiş veya toz haline getirilmiş şekerli ve şekersiz süt, tereyağı, sadeyağı kaymak, krema, yoğurt, peynir, balık ve et ve sebze ve meyva konserveleri, balıkyağı, balıkunu, balık yumurtası, havvar, her türlü tuzlanmış ve tütsülenmiş balıklar, pastırma, sucuk, salam, sosis, sosison, janbon, kavurma, her türlü pekmez, bulama, pestil, meyva suyu ve meyva usaresi, turşu, sirke kırılmış veya toz haline getirilmiş tuz, kavrulmuş veya öğütülmüş kahve, uzun süre saklanması mümkün bulunmayan ve satıldığı yerde istihlâki adet olan yiyecek ve içecek maddeleri, ekmek, peksimet, tahin, tahinhelvası, bisküvi, reçel ve marmelât, şeker ve glikozdan mamul maddeler (% 50 ve daha fazla miktarda şeker veya glikozu havi maddeler şeker ve glikozdan mamul madde sayılır);

B) Hayvan yemi olarak kullanılan her türlü mamul maddeler (Neveleri Maliye ve Tarım Bakanlıklarınca birlikte belirtilir);

C) Balık gübresi, kırılmış veya toz haline getirilmiş palamut, çam kabuğu, somak ve mazi.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 9 neu maddesinin 18 nei fıkrası sonuna «Ve suni kauçuk» kelimeleri ve aynı maddenin 21 nei fıkrası sonuna (Bu ipliklerin başka snai müesseselerde boyanması halinde de muaflık devam eder) hükmii eklenmiştir.

BESİNCİ MADDE — Aynı kanunun 9 ncu maddesinin 25 nci fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Tıbbi ve ispençiyari müstahzarlar, dişmacunu, suyu, tozu ve komprimesi, Maliye ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca birlikte belirtilecek ve ilân olunacak hasarat öldürücü maddeler (Tıbbi ve ispençiyari müstahzar ruhsatnamesini haiz olsalar dahi saçboyası, losyonu ve suyu, şampuvan ve briyantın, krem, pomat, ruj, pudra, tırnak boyası ve cilâsı, kozmatik, düzgün, sürme ve benzeri itriyat ve tuvalet maddeleri bu muaflıktan faydalanmaz).

ALTINCI MADDE — Aynı kanunun 9 ncu maddesine aşağıdaki 27 nci fıkra eklenmiştir :

27 — Yabancı memleketlerde imal edilmiş olup da Türkiye’de istimal veya istihlâk edilmek üzere yurda sokulan ticaret eşyasından ithallerinde Gümrük veya Tarife Kanunları veya diğer kanunlarla gümrük resminden muaf tutulanların yurt içinde imal olunan eşit ve benzerleri.

(Transit ve geçici kabul usullerinden, geçici veya şarta bağlı muaflıktan faydalananlar hariç).

YEDİNCİ MADDE — Aynı kanunun 9 ncu maddesine aşağıdaki 28 nci fıkra eklenmiştir :

28 — Gümrük veya Tarife Kanunları veya diğer özel kanunlarla resmî dairelere ve bunlara bağlı kurumlarla resmî ve özel diğer kurumlara verilmiş olan gümrük resmî muaflığından faydalanan eşyanın yurt içinde imal olunan eşit ve benzerlerinden Bakanlar Kurulu kararivle imalât muamele vergisinden muaf tutulacak olanlar.

(Yalnız Gümrük muaflığını haiz olan daire ve kurumlara teslim edilmek ve bunlar tarafından kendi ihtivaalarında kullanılarak başkalarına satılmamak veya devredilmemek şartları ile).

Bu fıkra gereğince vergiden muaf tutulan eşyanın üç yıl içinde başkalarına satılması veya devredilmesi halinde satan veya devredenlerin, satış veya devir tarihinden baslıvarak bir ay içinde ilgili gelir dairesine başvurmaları ve satış bedeli veya devir kıymeti üzerinden muamele vergisini ödemeleri mecburidir. Buna riayet edilmemesi halinde vergi bir kat zamlı alınır.

SEKİZİNCİ MADDE — Aynı kanunun 10 ncu maddesinin 3 ncu fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

3 — 9 ncu maddenin 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15 ve 16 nci fıkralarında yazılı vasıta, malzeme ve maddelerin ve bu vasıtalarda kullanılan makine ve aletlerin tamirlerini ve her türlü montaj işi yapan müesseseler (Bu muaflık yalnız tamir ve montaj işlerine munhasırdır).

DOKUZUNCU MADDE — Aynı kanunun 10 ncu maddesine aşağıda yazılı 10 sayılı fıkra eklenmiştir :

10 — Deneme ve öğretim amacı ile imalât yapan, Tarım Bakanlığına bağlı kauçuk istasyonları.

ONUNCU MADDE — Aynı kanunun 11 ve 13 ncu maddelerindeki haber verme süreleri 15 şer güne ve 37, 38 ve 39 ncu maddelerindeki haber verme süreleri de birer aya çıkarılmıştır.

ON BİRİNCİ MADDE — Aynı kanunun 16 ncu maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

İmalât muamele vergisini sınai müesseseler ödemekle ödevlidirler. Muamele ve

satış şartları bu ödevliliği değiştirmez.

ON İKİNCİ MADDE — Aynı kanunun 17 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

İmalât muamele vergisi imalın yapıldığı yer gelir dairesince salınır.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 18 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İmalât muamele vergisinin matrahı:

A) Kendi hesabına imalât yapan sımai müesseseler için teslim edilen mamul maddenin satış bedelidir.

B) Kendi hesabına imalât yapan sımai müesseselerde; iptidai maddesi başkalarına ait olarak yapılan mamullerin, 6 ncı maddede yazılı şekilde kullanılan veya istihlâk edilen mamul maddelerin veyahut fiyâl, şube, satış mağazasına veya komisyoncuya gönderilen mamullerin vergi matrahı 19 ncü maddede yazılı şekilde belirtilen emsal satış bedelidir.

C) Kendi hesabına imalât yapmayıp başkalarına ait iptidai maddeleri işliyerek mamuller yapan sımai müesseselerle mamullerini munhasıran şube, fiyâl, satış mağazalarına veya komisyonculara gönderen sımai müesseselerde vergi matrahı 19 ncü maddede yazılı unsurları itibara alarak resen takdir komisyonunca takdir ve müesseseye tebliğ edilecek olan satış fiyatı üzerinden tâyin edilen emsal satış bedelidir.

10 ncü maddenin değişik 5 nci fıkrasında yazılı değirmenlerde özlük ihtiyaç için imal ettirilip satışa çıkarılan veya satılık başka maddelerin imalinde kullanılan mamullerin vergi matrahı da bu usule göre belirtilen emsal satış bedelidir.

D) Başkaları hesabına yapılan, munhasıran boyama, apre, havalandırma, kolalama, kasarılama, ütü, kaynak, maden kaplaması, tesviye, torna, tamir, cam kesmesi ve tesviyesi işlerinde, mamul ipliklerin yeniden bir katlama ameliyesine tâbi tutularak katlı iplik haline getirmeksizin yalnız büktürülmesinde ve kireçlenmiş hayvan derilerinin dolaplarda vesair suretle temizlenmesinde vergi matrahı bu işler karşılığında alınan ücrettir.

Mahiyetleri bakımından yukarıda sayılanlara benzeyen ve işlenen maddeye cüzi bir kıymet farkı ekliyen ve munhasıran başkaları hesabına yapılan imal işlerinden daha hangilerinin ücret üzerinden vergiye tâbi tutulacağı Maliye ve Ekonomi Bakanlıklarınca birlikte belirtilir ve Bakanlar Kurulu kararıyla tâyin ve ilân olunur. Bu gibi işlerde ücret üzerinden ödevlilik ilândan sonra gelen ay başından başlar.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 19 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Bu kanunda yazılı satış bedeli tâbiri, teslim edilen mamuller karşılığında her ne adla alursa olsun müşteriden alınan veya müşterinin borçlandığı paranın toplamını ifade eder.

18 nci maddenin «B» bendinde yazılı emsal satış bedeli adı geçen bentte yazılı mamullerin teslim edildiği ay içinde sımai müessesenin benzeri mamullerinin vahit satış fiyatları ortalaması esas tutularak bulunan bedeldir. Sımai müessesenin o ay içinde benzeri mamullerden teslimi yok ise ortalamanın hesabına bir ay önceki, o ayda da teslim yoksa ondan önce gelen aydaki teslimi esas tutulur. Bu ay-

larda teslim yoksa vergi matrahına esas olacak emsal satış bedeli resen takdir komisyonunca belirtilir.

Mamullerin mübadelesi halinde satış bedeli, yukarıdaki fıkrada yazılı şekilde bulunan emsal satış bedelidir.

Resen takdir komisyonunca belirtilen emsal satış bedeli, mamullerin maliyet bedeline satılıncaya kadar yapılan bütün masrafların ve bu mamullere ilişkin bütün vergi ve resimlerin ve teamül derecesinde bir kârın eklenmesiyle hasıl olan kıymetten aşağı olamaz. İmalâta maliyet bedeli iptidai maddelerin satış fiyatına müesseseye sokuluncaya kadar yapılan bütün masraflarla ödenen vergi ve resimlerin, işçilik ücret ve masraflarının ve genel masraflardan mamule düşen payın toplamıdır.

ON BEŞİNCİ MADDE — Aynı kanunun 22 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir .

İmalât muamele vergisi aşağıda yazılı nispetlerde alınır :

- A) Yenilecek ve içilecek maddeler % 10
- B) Çimento, tomruktan biçilmiş tahta ve kalas, pencere camı, çivi, çubuk halinde veya profilli demirler % 10
- C) Diğer mamuller % 12,5

ON ALTINCI MADDE — Aynı kanunun 24 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Sınai müesseselerce satılmak üzere komisyonculara konsinyasyon üzerine iş yapanlara gönderilen malların satış faturalarının kopyası getirilerek sınai müessesede saklanır. Kesin satış kıymetleriyle evvelce vergiye matrah tutulmuş olan satış bedelleri arasında fazlalık veya eksiklik olursa bu fazla veya eksiklik evvelce hangi ayın beyannamesine geçirilmiş olan mala ilişkin olduğu beyan edilmek suretiyle, fatura kopyasının alındığı ay içindeki teslimlere ilişkin beyannamede yazılı vergi matrahına eklenir veya ondan indirilir. Ancak indirilen miktarın fatura ve kayıtlarla tevsiki şarttır.

Ödevli sınai müessese, işini bırakmış ise fazlaya ait vergi farkı ayrıca tahsil olunur ve eksige ait vergi farkı geri verilir.

Sınai müesseselerin kendi toptancı filyal, şube ve satış mağazalarına gönderdikleri mamuller hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

ON YEDİNCİ MADDE — Aynı kanunun 29 nci maddesinin son fıkrası aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

12 nci maddede yazılı muaflik dışında kalan ve işçi sayısı günde 10 u ve muharrik kuvvet kullananlarda muharrik kuvveti 10 beygiri geçmiyen sınai müesseseler (İmalât) defteri tutmak ve 32 nci maddede yazılı envanteri yapmak mecburiyetinde değildirler. Bunlar (Muamele) defterlerinde aldıkları iptidai maddelerle bunlardan aynen sattıklarının nevi, miktar ve kıymetlerini gösterirler.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Aynı kanunun 31 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Sınai müesseseler teslim ettikleri mamul maddeler için müşterilere fatura vermek ödevindedirler. Faturalar müteselsil sıra numaralı olacak ve aslı müşteriye verilir kopyası müessesede saklanacaktır.

Faturalara, teslim edilen malın cinsi, nevi, miktarı, vahit satış fiyatı, satış bedelinin tutarı, teslim tarihi, müşterinin adı ve adresi ve kopyasına bunlardan başka faturanın muamele defterinin kaydedildiği sıra numarası yazılır ve müesse-

senin yetkili adamı tarafından imzalanır. Faturalar malın gönderildiğinin beşinci günü akşamına kadar defterlere geçirilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Aynı kanunun 45 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

A) 43 ve 44 ncü maddelerde yazılı haller hariç olmak üzere, muamelelerin defterlere 32 nci maddede gösterilen beş günden geç olarak kaydedilmiş veyahut müfredath veya kazıntısız olarak geçirilmemiş olması hallerinde bu fiillerin işlendiği ayların muamele vergilerine % 5 zam yapılır.

B) Defterlerde ay ve yıl sonu yekûnlarının beş gün içinde yapılmamış olması halinde o aya (yıl sonu yekûnu yapılmamış ise son aya) ait muamele vergilerine % 1 zammedilir.

C) Yıl sonundan başlayarak iki ay içinde mevcutlarının envanterini 32 nci maddenin tarifine uygun olarak yapmamış bulunanların yıllık muamele vergilerine % 5 zammolunur.

A ve C fıkralarına göre yapılacak zamlar elli liradan az ve beş yüz liradan çok ve B fıkrasına göre yapılacak zam da elli liradan az ve iki yüz liradan çok olamaz.

YIRMİNCİ MADDE — Aynı kanunun 63 ncü maddesine aşağıdaki 7 sayılı fıkra eklenmiştir:

7. Bankaların, sermayelerinin tamamı kendilerine ait veya iştirakleri bulunan sınaî işletmelerden temin ettikleri kârlar.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Aynı kanunun 82 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Ödevliler, 23 ve 68 nci maddelerde yazılı beyannamelerin birer kopyasını ve 24, 29, 31 ve 69 ncü maddelerde yazılı defterlerle fatura kopyalarını ve diğer belgelerini tahakkuk zamanasını süresince saklarlar ve istenilince yetkili memurlara gösterirler.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Aynı kanunun, 4040 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 91 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İthalât muamele vergisinin matrahı yurda sokulan maddelerin F. O. B değerlerine taşıma, sigorta ve saklama ücretleriyle mal bedeli üzerinden alınan para priminin ve mal gümrükten geçirilinceye kadar ödenen vergi, resim ve başka giderlerin eklenmesiyle bulunan toplamdır.

İthal yerine kadar yapılmış C. İ. F. satışlarda taşıma ve sigorta ücretleri kıymete eklenmez.

Yukarıda belli edilen unsurlardan taşıma, sigorta ve saklama ücretlerinin miktarı mükelleflerce tevsik edilemezse veya ödenmediği iddia olunursa bunlar, emsaline göre gümrüklerce kestirilip matraha katılır.

Eşyanın değerleri, orjinal fatura veya menşe şahadetnameleriyle, para primleri de bunları belirten mercilerin belgeleriyle tevsik olunur. Matrahın belirtilmesinde yurda sokulan maddenin menşe şahadetnamesiyle orjinal faturasında yazılı kıymetlerden yüksek olanı esas tutulur.

Fatura veya menşe şahadetnamesinin gösterilmesi âdet olmıyan gayriticari eşyaya, bunların gümrüklendikleri yerlerdeki piyasa değerlerine göre gümrük tahakkuk memurları tarafından kıymet biçilir.

Gümrük Kanununun hükümlerine göre sahihsiz sayılarak satılan eşyanın muamele vergisine bu eşyanın satış bedeli matrah olur.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı üç ay önce Resmî Gazetede ilân ederek faturaların Türk Konsolosluklarına onanmış bulunmasını isteyebilir.

Orjinal fatura ve menşe şahadetnamelerinde yazılı yabancı paraları, Gümrük ve Tekel Bakanlığınca kambiyo borsasının son bir aylık ortalama kambiyo fiyatlarına nazaran Türk parasına göre tutarını göstermek üzere düzenlenecek cetveldeki fiyatlarla hesap olunur. Bu cetveller, uygulanmasına geçilmezden on beş gün evvel ilân edilir. Cetveller bir ay için muteberdir.

Türkiye borsasında fiyatı bulunmayan yabancı paralara Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıca fiyat biçilir.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 92 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İthalât muamele vergisi aşağıda yazılı nispetlerde alınır:

- A) Yenilecek ve içilecek maddeler % 10;
- B) Çimento, tomruktan biçilmiş tahta ve kalas, pencere camı, çivi, çubuk halinde veya profilli demirler % 10;
- C) Diğer mamuller % 12,5.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 4040 sayılı kanunla değiştirilmiş olan 93 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Muamele vergisine tâbi eşyayı yurda sokanlar, 91 nci maddede yazılı vergi matrahı unsurlarını giriş beyannamelerinde gösterirler ve bunların doğruluğunu tevsik etmek üzere belgelerini de eklerler.

Gümrük tahakkuk memurları, aynı zamanda muamele vergisini de tahakkuk ettirmek için, yukarıki fıkraya göre beyan edilmiş olan unsurları ve bunlara ilişkin belgeleri inceliyerek uygun görülürse aynıyle kabul ederler. Eksik gördükleri unsurları, kendileri tarafından belirtilen miktarlara çıkarırlar ve matraha girmesi gereken başka unsurlar varsa onları da matraha katarlar.

Ödevlilerin beyan eyledikleri matrahla tahakkuk veya tetkik yapanların veya hut bu kanunla teftişe yetkili kılınanların buldukları matrah arasındaki vergi farkları hakkında Gümrük Kanununun değişik 107 nci maddesi uyarınca gümrük resmi hakkındaki usullere göre işlem yapılır.

Ancak 91 nci madde gereğince tahakkuk memurları tarafından mükelleflerin kendi ambar veya antrepolarına konulmasından veya kendi vasıtaları ile taşınmasından dolayı beyan edilmemiş olup da vergi matrahına katılan unsurlar için Gümrük Kanununun 107 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Aynı kanunun 94 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

93 ncü madde hükmüne göre tahakkuk ettirilen muamele vergisi, tahakkuk sırasında hazır bulunan mal sahibine veya kanuni temsilcisine veya gümrük komüsyoncusuna tebliğ edilir.

Bu tebliğ üzerine ithalât muamele vergisine, ödevlilik, muaflık, vergi nispeti veya vergi unsurlarının çoğaltılması bakımlarından veya tahakkuka ilişkin başka işlemler dolayısıyla tebliğ tarihinden itibaren 8 gün içinde Gümrük Tarifesi Kanununun 30 ncü maddesinde yazılı ekisperler kuruluna itiraz edilebilir. Ekisperler ücreti itiraz süresi içinde yatırılmadığı takdirde itiraz yapılmamış sayılır. 97 nci madde hükmü saklı kalmak üzere, eşya gümrükten geçirilmiş bulunduğu veya ödevlinin beyanına göre tahakkuk yapıldığı takdirde muamele vergisine itiraz olunamaz.

İtiraz istekleri en kısa bir zamanda ekisperler kuruluna gönderilir. Bu kurul itirazın süresi içinde yapıldığını görürse Muamele Vergisi Kanununun ilgili hükümlerine göre tarafların iddia ve müdafaalarını inceleyip yukarıda sözü edilen 30 ncü maddenin usulleri dairesinde ve en geç 15 gün içinde itirazı karara bağlar.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Aynı kanunun 95 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

İthalât muamele vergisi gümrük resmi ile birlikte ve aynı zamanda alınır. Tahakkuk ettirilen vergiye itiraz olunduğu takdirde ihtilâflı olmıyan matraha ilişkin vergi katî olarak ödenmek ve ihtilâflı matraha ilişkin vergi miktarı da teminata bağlanmak ve gerekli hallerde incelemeğe elverişli nümunesi de gümrüğe verilmek şartıyla eşyanın çekilmesine müsaade olunur.

Nümune alınması mümkün olmıyan hallerde eşyanın nitelikleri belirtilir veya fotoğrafları alınır veyahut sahiplerinden bunların katalokları alınır.

Ekisperler kurulunca itiraz reddedildiği takdirde ihtilâflı matraha ilişkin vergi tahsil olunur.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Aynı kanunun 97 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Mal gümrükten geçtikten sonra maddi hesap hatası, yanlışlıkla muaflik veya ödevlilik uygulanması veyahut tahakkuka esas tutulan fatura, şahadetname veya beyannamelerde değer ve masrafların yanlış gösterilmesi yüzünden hiç alınmamış veya eksik yahut fazla veya versiz alınmış bulunan muamele vergileri, eşyanın gümrükten geçirildiği tarihten itibaren altı ay içinde istenilir.

Bu vergilerin tebliğ ve tahsil işlemleri Gümrük Kanununun değişik 12 nci maddesi uyarınca yapılır. Ödevli, tebliğ gününden başlayarak 15 gün içinde buna itiraz edebilir. Bu itirazlar 94 nci madde hükümlerine göre incelenerek karara bağlanır.

İthalât muamele vergisinin, salınma, tahakkuk ve alınmasına ilişkin işlemlerinde mamul eşya sokanların tutmakta oldukları kanuni ve ticari bütün defter ve belgelerini Gümrük ve Tekel Bakanlığı müfettişleriyle muavinleri, gümrük başmüdür, müdür ve muavinleriyle bu işle görevlendirilecek tahakkuk memurları teftiş ve incelemeğe yetkili olup ilgililer bu defter ve belgeleri göstermeğe mecburdurlar.

GEÇİCİ BİRİNCİ MADDE — 3780 sayılı Millî Korunma Kanununun uygulanmasına lüzum kalmadığının Hükümetçe ilânından sonra gelen yılbaşına kadar muamele vergisinde aşağıdaki nispetler uygulanır :

- A) Hububat unlarından % 12,5;
- B) Çimento, tomruktan bicilmiş tahta ve kalas, pencere camı, çivi, çubuk halinde veya profilli demirlerden % 12,5;
- C) Yenicelik ve içilecek maddelerden % 15;
- D) Diğer mamulardan % 18;
- E) Bankalar, bankerler ve sigorta şirketlerinden % 10.

GEÇİCİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden evvelki zamanlara ait imalât ve ithalât muamele ve istihlâk vergilerinde mükellefiyet, muafiyet, vergi nispeti ve cezalar eski hükümlere tâbidir.

GEÇİCİ ÜÇÜNCÜ MADDE — 4307 sayılı kanun ile 4290 sayılı kanunun 1 nci maddesi yürürlükte kaldığı müddetçe aynı veya nakdî usulde muamele vergisine tâbi nebati yağ istihsal müesseseleri hakkında 3843 sayılı kanunun değişik 27 ve 28 nci maddelerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar 3843 sayılı kanunun 45 nci maddesine giren haller dolayısıyla tahakkuk ettirilip henüz tamamiyle tahsil edilmemiş olan muamele vergisi zamları da 19 ncu madde hükmüne göre düzeltilir.

GEÇİCİ BEŞİNCİ MADDE — 3843 sayılı kanunun bu kanunla kaldırılan 41 ve

52 nci maddeleri gereğince, karne alınmamış olmasından dolayı salınmış olupta bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte henüz tahsil edilmemiş bulunan muamele vergileri silinir.

GEÇİCİ ALTINCI MADDE — Bu kanunla muamele vergisinden muaf kılınmış olan maddeleri imal etmeleri dolayısıyla muamele ve istihlâk vergileri ödevliliği kalkmış olan sınaî müesseseler, kanunun yayımı tarihinden başlayarak 15 gün içinde, o tarihe kadar olan teslimlerini bir beyanname ile gelir dairesine bildirirler ve tahakkuk eden muamele ve istihlâk vergilerini öderler.

Bu kanunla muamele vergisi ödevliliği kalkmış olan toptancı ticarethane ve mütaahhitlerle fiyâl, şube ve satış mağazaları da 1 Ocak 1947 tarihine kadar olan işlemlerini havi beyannamelerini geçici 2 nci madde hükmü dairesinde verirler ve envanterlerini de aynı hükme göre hazırlarlar. Bu beyannameler üzerine gereken muamele vergisi tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

2731, 3536 ve 3841 sayılı kanunlar gereğince istihlâk vergisiyle ödevli bulunan sınaî müesseseler 1 Ocak 1947 tarihinden başlayarak on beş gün içinde o tarihe kadar vergisi ödenmemiş olan istihlâk vergisine tâbi madde teslimlerini bir beyanname ile bildirirler ve tahakkuk eden istihlâk vergilerini öderler.

GEÇİCİ YEDİNCİ MADDE — 3843 sayılı kanunun 9 ncu maddesinin 21 nci fıkrası gereğince muamele vergisinden muaf bulunan ipliklerin başka bir sınaî müessesede boyanmaları dolayısıyla salınmış muamele vergileri ve zam ve cezalarından bu kanunun yayımı tarihinde tahsil edilmemiş olanlar silinir ve bu zaman için yeniden vergi salınmaz.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — 2731, 3536 ve 3841 sayılı kanunlarla 3828 sayılı kanunun 7 ve 8 nci maddeleri, 3973 sayılı kanunun 1 nci maddesi, 4040 sayılı kanunun 5, 7, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeleri, 4226 sayılı kanunun 13 ve 14 nci maddeleri, 4290 sayılı kanunun 2 nci maddesi, 4415 sayılı kanunun 1 nci maddesi, 4750 sayılı kanunun 8 ve 9 ncu maddeleri, 3843 sayılı kanunun 3, 4, 7, 27, 28, 30, 41, 52, 56, 57, ve 88 nci maddeleriyle 12 nci maddesinin «A» fıkrası ve 6, 23, 25, 36, 42, 43, 50, 54, 75, ve 83 nci maddelerinin toptancı ticarethaneler ve mütaahhitlerle fiyâl, şube ve satış mağazalarının muamele vergisi ödevliliğine ve götürü muamele vergisine ilişkin ve bu kanuna uymıyan hükümleri kaldırılmıştır.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 19 ncu maddeleriyle geçici 2, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri ve 4290 sayılı kanunun 2 nci maddesi ile 3843 sayılı kanunun 41 ve 52 nci maddelerinin kaldırılmasına dair olan hükümleri yayımı tarihinde ve diğer hükümleri 1 Ocak 1947 tarihinde yürürlüğe girer.

OTUZUNCU MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

14 Haziran 1946

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 . VI . 1946 ve 1/576
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 . VI . 1946 ve 4/640
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 212 24 72:73,243:252,265,288,289:302